

Apstiprināta
ar labklājības ministra
2019.gada 21. februārīkojumu Nr. 21

Valsts programma bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai 2019.gadam

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 62.panta otrā daļa paredz, ka Labklājības ministrija (turpmāk – Ministrija) izstrādā un labklājības ministrs apstiprina ikgadējo valsts programmu bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai (turpmāk – Valsts programma).

Valsts programma ir īstermiņa politikas plānošanas dokuments, kura mērķis ir sekmēt bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanos, kā arī īstenot mērķtiecīgus uz bērnu tiesību aizsardzību un nodrošināšanu vērstus pasākumus.

Valsts programmā ietverto pasākumu īstenošanu nodrošina Ministrija un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija (turpmāk – Inspekcija):

- Ministrija nodrošina un administrē Valsts programmas I nodaļas 1.2., 1.3., II nodaļas 2.1. (daļēji), 2.3.pasākumus;
- Inspekcija nodrošina un administrē Valsts programmas I nodaļas 1.1., 1.4., 1.5., 1.6., 1.7., II nodaļas 2.1. (daļēji), 2.2.pasākumus.

I. ATBALSTA NODROŠINĀŠANA BĒRNA UN ĢIMENES STĀVOKĻA UZLABOŠANAI

Mērķi:

- nodrošināt personām nepieciešamo atbalstu krīzes situācijās;
- veicināt vardarbības pret bērniem gadījumu samazināšanos;
- uzlabot speciālistu, kuru ikdienas darbs saistīts ar bērnu tiesību aizsardzību, profesionālās zināšanas.

Uzdevumi:

- sniegt psiholoģisku atbalstu ģimenēm ar bērniem, adoptētājiem, audžuģimenēm, aizbildņiem un viesģimenēm;
- sniegt profesionālu palīdzību un atbalstu krīzes situācijā bērniem, vecākiem, izglītības iestāžu darbiniekiem, atbalsta personālam;
- sekmēt vardarbības pret bērniem gadījumu mazināšanos un to sekū novēršanu.

1.1. Reģionālie salidojumi un nometnes

2017.gadā notika pirmie salidojumi audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem, kurus Inspekcija uzsāka rīkot Valsts programmā paredzēto atbalsta pasākumu ietvaros. Savukārt 2018.gadā pirmo reizi tika rīkotas arī nometnes audžuģimenēs ievietotiem un aizbildnībā esošiem bērniem, kā arī adoptētiem bērniem. Prakse un pieredze darbā ar šo mērķauditoriju ir parādījusi, ka nepieciešams turpināt nodrošināt iespēju piedalīties šādos salidojumos un nometnēs, kas ir viens no psiholoģiskās palīdzības sniegšanas veidiem, tādējādi nodrošinot iespējamību labāku bērnu emocionālo vajadzību nodrošinājumu.

Salidojumos, kas ierasti tiek organizēti vasarā, ģimenes saņem arī tām nepieciešamo dažādu speciālistu konsultācijas un atbalstu, lai varētu pilnvērtīgāk nodrošināt bērna aprūpi, piemēram, iepazīstoties ar inovatīvām pozitīvās audzināšanas un bērnu attīstību veicinošām metodēm. Turklat salidojumi ir nenovērtējams instruments, kā veicināt mērķauditorijas pašpalīdzības un sociālās tīklošanās veidošanos, dodot iespēju rast kontaktu ar ģimenēm ar līdzīgiem problēmjautājumiem un labākiem to iespējamiem risinājumiem.

Nometnēs bērniem ir iespēja iegūt izpratni par turpmākai dzīvei nepieciešamajām iemaņām un prasmēm, lai sasniegtu veiksmīgus rezultātus, piemēram, komandas veidošanu, savstarpējo komunikāciju ar vienaudžiem, nesmot vērā, ka nometnēs bērni tiek sadalīti pa noteiktām vecuma grupām.

Finansējums – 217 000 EUR

Rezultāti:

1. Nodrošināti divi salidojumi audžuģimenēm, aizbildņiem un adoptētājiem (līdz 1200 dalībniekiem).
2. Nodrošinātas 14 nometnes audžuģimenēs ievietotiem un aizbildnībā esošiem, kā arī adoptētiem bērniem (līdz 210 dalībniekiem).
3. Veicināta mērķauditorijas sociālā tīklošanās, tādā veidā nodrošinot mērķauditorijas pašpalīdzības instrumentu.
4. Nodrošināta mērķauditorijas izglītošana par inovatīvām pozitīvās audzināšanas un attīstību veicinošām metodēm.
5. Nodrošināta audžuģimenēs ievietotiem, aizbildnībā esošiem un adoptētiem bērniem vienaudžu vidē balstīta dzīves prasmju un iemaņu attīstība.

1.2. Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centri

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumu un Ministru kabineta 2018.gada 26.jūnija noteikumiem Nr.355 “Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centra noteikumi” no 2018.gada 1.jūlija sāka darboties ārpusģimenes aprūpes atbalsta centri (turpmāk – Atbalsta centri). Atbalsta centru uzdevumu nodrošināšanai tiek piešķirts valsts finansējums. 2018.gadā Ministrijā ir reģistrēti 16 Atbalsta centri.